

JOH. ADOLPHI HARTMANNI

Hist. & Eloq. P. P. O. 7.

ORATIO FUNEBRIS

IN OBITUM

VIRI PRÆNOBILISSIMI, AMPLISSIMI,
CONSULTISSIMI,

D O M I N I

OTTONIS PHILIPPI
ZAVNSCHLIFFERI,

H. J. D. ET PROFESSORIS

LONGE CELEBERRIMI

DICTA

AD DIEM X. MARTII

A. R. S. MDCCXXIX.

MARBURGI CATTORUM,

TIPIIS PHILIPPI CASIMIRI MÜLLERI.
ACAD. TYPOGR. ET BIBLIOPOL.

7

MASSACHUSETTS
TOWN OF
ACAD. TOWN OF BILLORE

SERENISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI,
DN. FRIDERICI,
LANDGRAVII HASSIÆ, PRINCIPIS HERS-
FELDIÆ, COMITIS CATTIMELIBOCI, DECIÆ,
ZIEGENHAINÆ, NIDDAE ET SCHAVMBURGI,
RELIQ.

ACADEMIÆ MARBURGENSIS
RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI
AVCTORITATE

PRO-RECTOR
JO. CHRIST. KIRCHMEJERS,
S. THEOL. D. ejusdemque PROF. PRIM. & CONSIL. ECCLES.

L. B. S.

Ergo iterum recenti, eo-
que illustriori, sed & du-
riori, quo gravius A-
cademia concutitur,
quodque in viscera pe-
netrans profundius, fulcra ejus quatit,
exemplo, MORIENDUM esse, monemur.

A

MORS

MORS equidem naturæ lex est, tributum, officiumque mortalium, quod unicum in hoc seculo, inter incerta omnia, certum est. Vivere noluit, qui mori non vult, vita enim cum exceptione mortis data est. Necesitatem habet æquam & invictam, nec queri quis potest, in ea conditione se esse, in qua nemo non est, quum æqualitas prima æquitatis pars sit. Omnes eadem conditione revinxit, cui nasci contingit, mori restat. Commorandi nobis diverforium natura, non manendi, dedit. Intervallis distinguimur, exitu æquamur. Omnium versatur urna, serius, ocys fors exitura: Vitæ hujus summa brevis

vis

vis est, quæ intra LXX. annos clauditur, & si fuerit כנבורות. ad LXXX, extenditur, quod quum paucissimis datum sit, temporis istius, exigui licet, usura, *ætas* vocatur *longa*: Hæc tamen ipsa inter hujus ævi felicitates, Deique promissiones, censetur. Non quod *diu fuisse* laus sit, aut inter bona nostra referendum; semper enim in puncto fugientis pendemus temporis, nec, quod *fuit*, nostrum est, si periiit: Ut vero melius est, non esse, quam esse miserum, sic satius esset, non fuisse, quam male vixisse. Neque ipsa senectus, quæ in se spectata, *mala ætas*, τῶν κακῶν ὁρμος, quamque accusant plerumque adepti

4
 epti, tantopere optanda, cui, cano jam
 capite & arata rugis fronte, & in-
 star boum pendentibus a mento
 palearibus, frigidus obsistit circum
 præcordia sanguis. Est autem bene-
 dictio Divina, si longævo bene sit: ¹⁹⁰⁰

¹⁹⁰⁰ *εὐ σοι γενῆσαι, καὶ εἶη μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.* BENE est illi,

qui, quod verum & summum bonum
 est, agnoscit & quærit, eoque fruitur,
 ut bonam habeat conscientiam, at-
 que sublimioris illius beatæque vitæ
 in hac mortalitate vivam spem sentiat.

Huic *μακροβίτης* haud exiguum bonum
 est, si diu vivat, & sanitate mentis &
 corporis, & pace, reliquisque hujus vi-
 tæ commodis fruatur, ut & ipse ad a-
 gnitio-

gnitionem & amorem Dei, ad fidem, ad sapientiam, ad prudentiam, ad omnem virtutem proficiat, atque ad utilitatem proximi, Reique publicæ salutem, consilio Dei interserviat. Solus hic *vivit*, qui in recte factis cum jucunditate actuosus est: & *vita* illius *longa* est, qui nullum non tempus in usus suos confert, cui nihil inde incultum otiosumve jacuit, nihil sub alio fuit. Quid ni spatiosa sit hujus vita? Nihil ex illa delegatur, nihil alio atque alio spargitur, nihil inde fortunæ traditur, nihil negligentia interit, nihil largitione detrahitur, nihil supervacaneum, tota, ut ita dicam, in reditu est. Qui ita vivit,

ei *diu vixisse* lucrum est, quicquid enim vixit & egit, cum jucunditate possidet. Hujus senectus ætate fit doctior, usu tritior, processu temporis sapientior, & veterum studiorum, teste *Hieronymo*, dulcissimos fructus metit. Ingens vero naturæ beneficium est, si, in senili etiam ætate, corpore quis vegeto utatur, & animo alacri, ut non nisi ex rerum olim gestarum memoria ætatem judicet, atque cum *Seneca* Epist. XXVI. gloriari possit: „Non lentio in animo ætatis injuriam, viget ille, & gaudet, non multum sibi esse cum corpore, magnam oneris partem sui deposuit, exultat, „&

„ & mihi facit controversiam de sene-
„ ctute, hunc ait esse florem suum. Ne-
„ que incommodum judicat, minui, &
„ deperire & liquefcere. Non enim su-
„ bito, dicit, impulsus & prostratus sumus:
„ carpimur: singuli dies aliquid sub-
„ trahunt viribus, & quis exitus est me-
„ lior, quam in finem suum, natura sol-
„ vente, dilabi. Non quia aliquid ma-
„ lii actus est, & e vita repentinus exces-
„ sus, sed quia lenis hæc via est, subduci.

Sic vixit, quemque dedit cursum
natura, peregit:

VIR NOBILISSIMVS, AMPLISSIMVS, CON-
SVLTISSIMVS DOMINVS,
DN. OTTO PHILIPPVS ZAVN-
SCHLIFFERVS,

U. J. D. & Professor celeberrimus,
totiusque Senatus Academici Senior meritissimus,
Hujus

Hujus Viri virtutibus hoc debemus,
ut non præsentes tantum, sed & abla-
tas ex conspectu, colamus. Fuit enim
benigniore natus genio, & coelo libe-
rali, in quo *natura, virtus, fortuna* si-
bi compendium fecisse videbantur.
Natus non obscuro loco, hujus mundi
lucem primo conspexit in Urbe inclu-
ta HANOVIENSI, d. IX. Martii, horam in-
ter IV. & V. matutin. Anni MDCLIII.
Patrem habuit Virum *Nobiliss. &*
Consultiss. D. PHILIPPVM ZAVNSCHLIF-
FERVM, Camerae reddituum Hanovi-
ensis Consiliarium, ex quo Virorum
istius familiae amplissimorum, MARTI-
NI *Consilarii intimi* Solmensis, NE-
POS,

POS, BERNHARDI vero, ejusdem Co-
mit. *Consiliarii*, PRONEPOS factus est:
Matre vero gavifus est *Matrona* No-
bilissima, omnibusque sexus sui vir-
tutibus ornatissima D. MARIA ELISA-
BETHA, Viri *Nobiliss. & Consultiss.*
D. MARTINI SCHEFFERI, *Syndici Ha-*
noviensis FILIA, stirpe sua dignissima.
His parentibus, auspiciis felicibus edi-
tus, mox *generationis novæ* Sacra-
mento, *baptismate* lavandus & Chri-
sto Sospitatori inferendus, *Virum ad-*
mod. Reverendum & Clarissimum
D. OTTONEM ZAUNSCHLIFFERUM in
Ecclesia Belgica tum *Francothabensi*,
deinceps *Groningensi* V. D. Mini-
strum

strum fidelissimum, PATREM LUSTRICUM, fideique Sponsorem nactus est. Ipsi vero Parentes Optimi omnem adhibuerunt curam & sollicitudinem, ut Filius dilectissimus educaretur in Domino, atque ad Dei gloriam, Familiæ decus, Reique publicæ emolumentum adolesceret, quare de illo, pietati, bonisque literis innutriendo, mature cogitarunt, quod, adhibitis pueritiæ formatoribus idoneis, pro singulari ingenii felicitate pulcre & prospere successe. Anno enim ætatis XVI. emenso clasium spatio, Academicis studiis maturus, ex pædagogeo patrio insigni cum laude dimissus, & ad Lecti-
ones

ones publicas promotus est. In prima hac juventa sedem & Magistrum studiorum, HERBORNENSE Athenæum elegit, & quum ibi tyrocinium deposuisset, Almam nostram MARBURGENSEM, deinceps JENENSEM Academiam adiit, atque inter alios bonarum artium & jurisprudentiæ celeberrimos Professores, Excellentissimorum Antecessorum GRAVII & STRUVII cum primis opera usus est. Ubique vero erecti & sublimis ingenii Juvenis, eximiis plane & singularibus instructus dotibus, animum & pulcritudine veræ Sapientiæ incensum, & solidæ eruditionis amore flagrantem probavit, quo se-

vera lege proficere, & sic eruditum se ostendere gestiebat, ut, opere legitime perfecto, consummatus evaderet in Themidos Sacrario Sacerdos. Quare, in omni Juris scientia jam versatissimus, in perantiqua Academia HEIDELBERGENSI supremo in studiis Academicis honorum Gradu auctus & ornatus, quando, præclaræ eruditionis exemplis publice editis, Anno MDCLXXVIII. LICENTIAM, ut vocant, consecutus, mox vero etiam *Utriusque Juris* DOCTOR more solemni renunciatus est. Publico hoc ^{ισχυρισμός} testimonio mactus, latere amplius nec potuit, nec voluit. Itaque eodem anno

no in dicasterio *Hanovienſi* ADVO-
CATUS Ordinarius receptus, cauſa-
rum Patronus, foro operam dedit. Al-
tioribus autem deſtinatus, quo pluri-
bus prodeſſet, latioremq; raræ eru-
ditionis diffundendæ campum ingre-
deretur, Anno clō lō CLXXXII, à *Serenis-
ſimo & Potentiſſimo* HASSIÆ LAND-
GRAVIO Dn. CAROLO, PRINCI-
PE ET DOMINO NOSTRO CLEMENTIS-
SIMO, *Eloquentiæ & Historiarum*
PROFESSOR, & *Uniuerſitatis huius*
SYNDICUS vocatus, ſeſe Academiae
noſtræ dedit, atque non minus fa-
cundiſſimus Orator, quam Juris Con-
ſultiſſimus, ſpartam, quam naſtus, ita

exornavit, ut mox anno sequenti
Professio Juris extraordinaria
addideretur, sub finem autem anni
clb lb clxxxiv. *Ordinaria* ei demanda-
retur, quando novo hoc honoris titulo
auctus, relicto illo philosophorum, in
jurisconsultorum *Ordinem* receptus
est, in quo etiam inter continuos labo-
res & benemerendi studia consenuit.
Summa autem ope & alacri studio
semper officii sui partes adimplevit,
juventutisq; academicæ commodis in-
servire, publice privatimque curæ ha-
buit, &, quantum sua peritia doctrina-
que ei prodesset, ipsis rerum argumen-
tis fidem abunde fecit, quando Viri
Cla-

Clarissimi & Consultissimi magno numero ex disciplina ipsius prodierunt. Ordinis sui, totiusque academiae honorem & commoda promoverere & tueri indefessus laboravit. Magistratum Academicum bis gessit, illamque potestatem decora gravitate, & prudenti moderatione administravit. In Juris consultorum Ordine quarta vice PROMOTORIS dignitate, undecies vero DECANI munere summa cum laude & dexteritate functus est, sibi & Academiae insignem paravit famam & gloriam, *Scriptis* & lucubrationibus eruditissimis quoque eximiam nominis sui celebritatem meritus. Itaque apud
exte-

exteros æque ac suos eam existimationem consecutus, ut non tantum undique in consilium vocatus, verum etiam ipsi amplissima sint munera oblata, quando, perspecta meritorum Viri gloria, & illustres *Franequeranæ* in Frisia Academia Patres ipsum *juris Professore*, & *Bremenses* Civitatis suæ *Syndicum*, & *Francofurtani* ad Oderam *Antecessorem* solemni decreto desiderarunt, ex humillimo tamen erga SERENISSIMUM PRINCIPEM mentis devotissimæ cultu, & propenso in Academiam nostram amore, stationem mutare recusavit, officio Antecessoris Clementissime sibi demando

dato omni fidelitate apud nos fun-
ctus, donec vita defunctus. Ad rem
autem domesticam ut regrediamur,
Virili ætate adimpleta, vitæ thoricque
sociam quæsiuit, impetravitque No-
bilissimam & Lectissimam Virgi-
nem, D. ANNAM CATHARINAM, Viri
maxime Venerandi & Excellen-
tissimi, Dni. HENRICI DUYSINGII, S.
Theol. D. & Professoris Primarii & ce-
leberrimi, atque *Matronæ Nobiliss.*
ANNÆ CHRISTINÆ, incluta sua stirpe
GODDEANA dignissimæ, nunc beato-
rum, FILIAM, quam sibi faustis auspiciis
d. XXV. Octobr. Anni *cl b clxxxiii.* jun-
xit, concordi sane & absque querela

conjugio, ex quo, Divina benedictione, VIII liberorum Pater factus, tres filios, & quinque filias tulit, quorum duos quidem filios, tres autem filias cum nepote superstites reliquit, cæteris, turbato quasi mortalitatis ordine, ad beatorum sedes præmissis. Gravissimum autem animo domuique inflatum sensit vulnus, quando beata quidem, nimis tamen immatura, morte, ante hos XXX. annos ereptam Conjugem dilectissimam doluit, cujus jacturam oblivisci nunquam voluit, neque aliud diuturnæ hujus viduitatis solatium quæsit, quam ut omni cura & industria, utriusque sexus liberos decen-
ter

ter educaret, atque hujus sollicitudinis suæ fructum cum gaudio perciperet. Filios enim duos, studiorum meta feliciter absoluta, Reipublicæ utiles, & honoribus perfungentes, in dignitatibus, cum primis natus, Majorem, amplissimis constitutos, tres autem filias omni virtutum genere ornatisimas, honestissime collocatas jam pridem vidit. Sic vero non modo Pater familiæ optimus, Reique publicæ utilissimus erat Civis, sed & Ecclesiæ nobilissimum membrum se exhibebat, dum *Temperantia, Justitia, Pietate* profuit & præluxit omnibus, ut etiam in publicis cultus divini exercitiis exemplo esse posset. Divinam

hinc benedictionem in quolibet bonorum genere, animi scilicet corporis & fortunæ, sensit uberrimam, grataque mente agnovit, dum inter alia, pro communi vitæ hujus caducæ termino, summus rerum nostrarum Arbiter annos ejus auxit, ut bonis istis diu frui, Deo inservire, aliisque prodesse ei licuerit. In grandæva enim licet ætate, corpore satis firmo, animo alacri, sibi-que semper similis extitit, atque inter *litteratæ senectutis*, sive illorum, qui quamvis senes & longa ætate provecti, præfervide tamen studiis operam dederunt, exempla, *Hieronymo Epist. II. ad Nepot.* laudata, locum insignem meruit.

meruit. Quem vero in bona valetudine positum cernebamus, hunc præter spem & opinionem omnium mors inopina insidiosè quasi opprescit, & subito ab hac luce subtraxit. Quando enim, sanitate adhuc integra, pridie sacris publicis pro more vacasset, die XXVIII. Februarii, *dolore colico*, quo cum non semel antehac conflictatus, adeo correptus est, ut solertissimi Medici consilio & auxilio, quod prospere alias cesserat, frustra nunc adhibito, catarrho vehementiori accedente, plena fide, menteque composita, inter preces & suspiria suorum post hor. V. matut. d. II. Martii, Spiritum fideli Creatori &

Redemptori reddidit, atque ita anno ætatis LXXVI. mox completo, postquam annos LXXV. mens. XI. septiman. III. in hac ærumnarum valle vixisset, morte devicta, ad cœlestia evocatus, mortalis vitæ terminum clausit.

Tibi, equidem BEATISSIME ZAUNSCHLIFFERE, ex hisce miseris ad cœleste domicilium transmigrasse, expedit, nobis autem nihil tui relinquis, nisi laborum virtutumque memoriam & exempla. Sed quantum domui tuæ, quantum nobis & universæ Academiæ præstitisset, honestissimæ, suavisissimæ & utilissimæ consuetudinis tuæ beneficio, quam tristi recorda-

cordatione, frui. Jacturam, quam ex obitu Tuo fecimus, Familia, Academia, Patria omnesque sentiunt, qui tua ope, doctrina, prudentia, orbatos sese lugent. Verum sanctissimam supremi Numinis voluntatem humili silentio, & obsequioso animo venerari, nosque ipsos ad beatam ^{αναλυσιν} præparare oportet, Defuncti autem facta egregia, famamque revolvere decet. Quare nostrum nunc erit, pietatis solemnia, quæ Beatis his Manibus debentur, rite & justo ordine peragere. FUNUS DUCETUR hodie hor. vii. vespertina, quod frequenti comitatu, quo desideratissimi Viri desiderium testemur, honorandum

randum est. *Parentabit* autem *Seniori* suo meriti-
 tissimo *Academia*, & iusta persolvat proxima die
 jovis, qua facundissimus Orator, Vir Nobilis-
 simus & Clarissimus, Collega noster conjunctis-
 simus Dn. JOHANNES ADOLPHUS HART-
 MANNUS, *Histor. & Eloq.* Professor celeberrimus, *fortunam, virtutes & laudes beate* DEFUNCTI
 oratione honorifica pro concione exponet. Hæc
 itaque funebria sacra ex tabula funesta dum indi-
 cimus, EXCELLENTISSIMOS ACADE-
 MIÆ PROCERES, atque *Generosiss. Nobiliss. &*
Ornatiss. COMMILITONES invitamus, & qua
 par est observantia atque humanitate oramus,
 EXEQUIAS EAMUS frequentes, ad FUNE-
 REAM autem istam PANEGYRIN d. X. Mar-
 tii hor. IX. confluamus, atque Elogia Viri opti-
 mi cordibus nostris, ceu monumento, quod
 ære perennius, inscribamus. Valete, atque
 lethi memores vivite.

P. P. Marburgi sub Sig. Acad. Maj. d. VII.
 Martii A. clo lccc xxix.

AUDI-

AUDITORES

OMNIUM ORDINUM ET DI-
GNITATUM MÆSTISSIMI,
HONORATISSIMI.

Deone demum tristissima illa,
mihique nunquam non invisa
dies, exorta est, qua pullatus
Orator in Honoratissimo Mœ-
stissimoque hoc Confessu ver-
ba facere, & quod tristi si-
lento tacitisque singultibus
agere præoptarem, acceptam calamitatem in-
comta inornataque oratione cogor explicare?
Novone exemplo instabilis rerum humanarum
vicissitudo à me nunc docenda, idque agendum,
ut Felicem quidem, at *Prænobilissima Familia Zaun-*
D *schliffe-*

schlifferianæ, Almæ Nostræ Academiae, Bonis-
que Omnibus lugendam *Viri Prænobilissimi, Am-
plissimi Consultissimique* **D. OTTONIS**
PHILIPPI ZAUNSCHLIFFERI

*J. U. D. Consummatissimi, in Academia Nostra Co-
dicis Professoris Excellentissimi Celebratissimique* mor-
tem, pro gravissimo Prænobilissimæ Familiæ
luctu, acerbissimo Academiae Nostræ sensu, sin-
cerissimaque mea in Virum Piissime defunctum
pietate hoc ex loco de plorem deprædicem-
que?

Ita est, A. O. O. & D. M. H. tristissimum hoc
officium, qui Vester est in Virum Amplissimum,
in Parentem Optimum, in Socerum Benevo-
lentissimum, in Consanguineum & Affinem Ju-
cundissimum, in Collegam Desideratissimum,
in Doctorem & Professore Fidelissimum amor,
quæ Vestra est voluntas & benevolentia, pro ju-
re in me Vestro nunc exposcitis. Expectatis à
me, ut justissimum Illorum luctum, gravissimum
Aliorum moerorem, triste Omnium desiderii-
um hac Vobis oratione exponam; Quam æquis-
sime à me postulatis, ut *Viri*, de Germania, de
Hassia, de Academia, de ipsa Justitia, de Vo-
bis omnibus quam præclarissime meriti, laudes
oratio-

oratione, utinam tam innumeris meritis pari, ex hoc loco recitem & enarrem.

Magni **ZAUNSCHLIFFERI** vitam, ex Religionis Christianæ formula compositam, ad laudatissimi Patris familias exemplar exactam, ad Viri profundissima juris scientia exornati regulas conformatam, à me intelligere, & qualicunque Vestro solatio innumeras Beati laudes enarrantem me audire concupiscitis.

Neque is ego sum, *A. O. O. H. M.* qui, hæc omnia à me nunc exposci posse, non intelligam, cum & totius antiquitatis exemplo & ratione ipsa convincente cognoscam, quantæ sit & ad solatium efficaciam & ad imitandum potentiam, si noverimus, qui quantique fuerint ii, quos amisimus, quos amavimus, quos imitamur; quanti in, concreditis sibi, negotiis Viri, quanti in occurrentibus difficultatibus Heroes. Ipsa nimirum integritatis copiosissimæque laudis conscientia maximum habet ad consolandum pondus, ipsa laudatissimorum exemplorum multitudo & varietas gravissimos adfert stimulos ad imitandum.

Ipsæ, Mollissimæ licet, Majorum ceræ aculeum

leum habent quendam, quo nos ad ipsorum præclare facta, nostris factis reddenda, incitant, & eadem opera, qua vultus & ora mortuorum reddunt, ut laudes illorum virtutesque non otiosi spectatores intueamur, adhortantur. Ipsæ mutæ etiam silentesque statuæ, dum jucundissima ea nos recordatione complent, quanti fuerint ii, quos aut nascendi sorte aut familiari usu attingimus, & desiderium absentium leniunt, &, ut illorum mores in nostros transfundere adnitamur, disertissime persuadent.

Verum *A. O. O. H. M.* ut ut hæc ipsa Delphico etiam effato sint veriora, est tamen, quod in ipso orationis hujus limine Vos compellem, imo obtester, ut, si desiderio Vestro æquissimo non respondeam, si spem Vestram dictione mea non adimpleam, id non mihi, sed Maximis Viri nunc Beatissimi Meritis adtribuatis. Et ipsa eloquentiæ meæ tenuitas & præfixi temporis angustia me excusabunt, si non omnia, quæ debui & volui, sed quæ tantummodo potui, Vobis exponam.

Quid quod *A. O. O. H. M.* magno me onere levare sentio, cum, quod non pauci Vestrum, quibus major arctiorque cum Viro Laudatissimo fuit necessitudo, Ejus dotes virtutesque

que plane eximias ita coram quotidie introspe-
 xerunt, ut vel sola earundem à me facta mentio
 jucundissimam illarum memoriam sit excitatu-
 ra; Alii, Docentis ab ore olim cum pependerint,
 & Excellentissimas illas, quibus ipsi hodie
 effulgent, scientias tanto praeunte Cicerone &
 Triboniano condidicerint, vel memoratis
 a me tantummodo Beatissimi **ZAUN-**
SCHLIFFERI officiis, felicissima illa
 tempora sibi faciles proponant, quibus omni varia
 dulcissimaque eruditione à Doctore Hoc Suo *Æ-*
stumatissimo pascebantur, & cum ipsi maxima-
 rum illarum disciplinarum pretium quam distin-
 ctissime perspiciant, id Memoriae Zaunschlifferia-
 nae statuent monumentum, quod à me fieri, tenu-
 issima illa mea in vastissimo scientiarum theatro
 perspicientia vetat impeditque. Tum vero ex hoc
 etiam animos mihi addi sentio, quod, de Ve-
 stra, totque argumentis mihi confirmata, bene-
 volentia certus, & Vestro Imperio & meæ in Vi-
 rum Consultissimum pietati sim obsecuturus.

Favete igitur, quotquot adestis *A. O. O. H.*
 linguis, & quaecunque a me in Viri Celeberrimi
 qualemcunque commendationem dicta audieri-
 tis, ea ipsa in Beatissimo multo fuisse ampliora,

cogitatione non deceptura Vobis ipsi proponite.
Sistite lacrymas, singultus compescite, quando-
quidem nihil in **ZAUNSCHLITZE**.
RO occurrit, quod non amplissimam merea-
tur gratulationem.

Natales.

Si ipsam Nascendi Sortem intueamur, non
eo quidem ex capite Gloriæ ea nostræ lucis quid-
piam communicat, quod in nostra potestate
posita aut eligentis sapientiam, aut singularem
quampiam animi nostri virtutem declaret, cum
probe omnes noverimus, in Numinis Optimi
Maximi arbitrio eandem esse collocatam. Ni-
hilo tamen minus, ipsa Majorum gloria virtus-
que non tenuem aliquam honoris accessionem
Nepotibus adjicere, semper est à Viris Sapien-
tissimis credita, cum, quod Majorum laudatis-
simorum sanguis Nepotibus communicari merito
existimetur, tum, quod ipsa Avorum præclare
facta nos, ad paria aut Majora etiam suscipienda,
animent & inflamment. Nimirum:

Fortes creantur fortibus; & bonis;

Imo, quod MARULLUS sentit quam sapien-
tissime:

*Scilicet est olim vis rerum in semine certa,
Et referunt animos singula quæque patrum,*

ne

ne dicam, horum ipsorum dotes & laudes sua Filii & Nepotes virtute & prærogativis non raro exsuperant.

Docuit id Nos Illustri Suo exemplo *Amplissimus Noster* **ZAUNSCHLIFFERUS**, acceptamque à Majoribus gloriam non servavit modo, sed compluribus etiam augmentis fecit insigniorem. Natus anno MDC LIII. die Nona Martii, Stilo, quod ajunt, Veteri, Patrem habuit Virum *Prænobilem & Gravissimum* D. PHILIPPUM ZAUNSCHLIFFERUM, *Excellentissimo & Illustrissimo Comiti Hanovico*, **FRIDERICO CASIMIRO**, *à Camera Consiliis*, Matrem MARIAM ELISABETHAM, Viri Amplissimi & Consultissimi, D. MARTINI SCHEFFERI, Hanoviensis Syndici Spectatissimi, Filiam, Matronam omnibus sexus sui virtutibus condecoratam. A quibus non una Majorum decora, virtutis Hæreditariæ incentiva, una cum Paternis Maternisque obtinuit exemplis. Ut enim non memorem Virum, & Juris Scientia & Pietate in Dominum suum devotissima nullo unquam tempore satis commendandum, Dominum *Martinum* MARTINUM ZAUNSCHLIFFERUM, *San-*

Sanctiorem COMITIS BRAUNFELSA - SOLMENSIS
Consiliarium; ut taceam Germanæ virtutis & æ-
 quitatis Laude *Celeberrimum*, *Dominum* BER-
 NARDUM ZAUNSCHLIFFERUM, in eodem
 Comitatu Juris Sacerdotem Integerrimum, &
Consiliarium multo Fidelissimum: Quantum
 Beatissime Defuncto ad Religiosam in Deum Pi-
 etatem, ad indefessam animæ animique cultu-
 ram addidit calcar Susceptoris Sui & Patris Lu-
 strici, Plurimum Reverendi, & Religionis Ortho-
 doxæ studio & solidæ eruditionis gloria Celebra-
 tissimi, D. OTTONIS ZAUNSCHLIFFERI, id
 temporis apud Franckenthalenses Belgas Verbi
 Divini Ministri, a Groningensibus multa cum so-
 licitudine evocati postea, Theologi omni nostra
 laude majoris, animus ab omni furo alienus.

Profecto ex sublimibus hisce tot Virorum,
 omni Religionis, integritatis, justitiæ eruditio-
 nisque laude conspicuorum, imaginibus ad sum-
 ma omnia eniti se debere, Noster perpetuo exi-
 stimavit, probe gnarus: monstri simile esse, si
 à perspicacibus aquilis infanda progeneretur
 upupa, & leonum sanguis in stupidum agnum
 aut pecus quodpiam, agno quovis stolidius,
 pudenda metamorphosi transformetur.

Liceat, pace Vestra A. O. O. H. in prima
 tantæ

tantæ Religionis, tantæ Eruditionis, quam mirati semper sumus Universi, rudimenta siccatos paulisper oculos convertere; Deum Immortalem! quam teneram in res Divinas voluntatem, quam promptum Parentibus Præceptoribusque obsequendi studium, quam inflammata laudatissima quævis condiscendi cupiditatem, quam facilem in æquales benevolentiam, quantum ad maxima omnia enitendi ardorem in Puero adhuc licuit admirari.

Videor mihi videre Virum Beatissimum, in *Pueritia*.
genererrima adhuc ætate à Parentum Dulcissimorum ore nutuque pendentem, singula Eorum verba admonitionesque, ut dictata, auro quovis pretiosiora, captantem, ad Illorum se præcepta moresque quam solícite conformantem. Non illum jucunda Urbis Natalitiæ, Hanoviæ, elegantia ad inutiles discursiones, non æqualium exempla ad ludendi consuetudinem, non illaudata nonnullorum licentia ad libertatem invitat. Spretis Noster oculorum animique illecebris, contempta somni longioris dulcedine, insuper habitis commilitonum moribus, matutinus se lectulo proripit, non interrupta celeritate ad publicum Urbis Hanoviensis pædagogeum properat, à docentium Virorum Laudatissimorum

E

rum

rum ore indefessus pendet, quæ in publico audit ludo, solerti animo domi ruminat, tenacissimæque memoriæ studiosissime infigit. Jam quis oratione explicabit, quanto ardore res Divinas sit profecutus, qua industria prima Religionis Christianæ principia combiberit, quanta religione iteratis per diem vicibus Supremum Numen in vota vocarit, quanta cura Orthodoxam Catechesin non memori tantum, sed perspicaci convictoque, animo sit complexus.

Dies me deficiet *A. O. O. H.* si copiosos illos omnis virtutis, omnis eruditionis, omnis laudis flores, quos ipsum ætatis ZAUNSCHLIFFERIANÆ ver Nobis demonstrat, Vobis velim percensere. Sufficiat dixisse, Virum Desideratissimum eum se probasse Ecclesiæ Reformatæ Antistitibus, ut in coetum Christianum publica cum commendatione solemnique ritu cooptaretur; Eum visum fuisse Præceptoribus suis, qui anno 1669., non sine illustri elogio, classium omnium metas assecutus, è ludo dimitteretur, & ad capienda Eruditionis solidissimæ incrementa in publica Sublimiorum Scientiarum Emporia ablegaretur.

*Studia A-
cademica.*

Solent sæpe numero ii, quod tristissima, eaque non infrequenti, docemur experientia, qui maxi-
mam

nam sui spem juvenes excitarunt, ubi adolescentiam ingressi parentumque oculis & reverentiæ subducti fuerint, adscitam hactenus virtutis speciem deponere, & se, dum speciosum libertatis Academicæ nomen in ore ferunt, in omnem licentiam, lasciviam, ignaviam, turpitudinem immergere non erubescunt. Plus apud illos valet aut proclivis in omne flagitium natura, quæ tanto effervescit vehementius, quanto arctius fuit freenum illud, quod a debita Parentibus Moderatoribusque reverentia sibi injectum dissimulato pertulerunt animo; aut à pravis corrupti sociis, deposito omni bonarum artium amore, id unum, sibi permissi, agunt, ut aut omnino nihil agant, aut in vitiis perpetrandis negotiosi tantummodo videantur. Nempe:

*Imberbis juvenis, tandem custode remoto,
Gaudet equis, canibusque, & aprici gramine campi.
Cereus in vitium flecti, monitoribus asper,
Utilium tardus provisor, prodigus æris,
Sublimis, cupidusque, & amata relinquere pernix.*

Verum A. O. O. H. alia longe de Viro Beatissimo existimetis velim, non illum semoti licet Parentum oculi ad licentiam, non custodum absentia ad socordiam, non perniciosi aliorum mores ad vetitas cupiditates, non permissa æris necessarii

cessarii dispensatio ad prodigalitatem pellexerunt. Perspicax illud in prima Adolescentia ingenium scientiarum altiorum decora commodaque pervidebat; congenitus ille, & a Parentum Majorumque exemplis ad magna omnia obtinenda magis magisque excitatus, ardor, Religiosa Supremi Numinis, ubique præsentis omniaque nostra observantis, Reverentia *Virum Laudatissimum* volentem promptumque, magis magisque incenderunt, ut, laborum omnium contemtor, difficultatum tædiorumque victor excelsus, quo in patria coeperat, tramite laudatissimo, Scientiarum primo, quas vocant, philosophicarum curricula superaret, dein in augusta Justiniani admissus penetralia vastissimum illum Juris Civilis, Canonici, Feudalis Publicique campum alacri animo & non offenso pede emetiretur.

Herborna.

Testor Te Illustris famigeratissimaque Herbornensium Schola, quæ vix ex ludi publici carceribus Dimissum sinu Tuo es complexa, quam fervente animo per amoenissima literarum humaniorum studia decurrentem & vidisti & obstupuisti. Scio, jucunda Tibi adhuc est, nullo unquam labore defatigati, nulla aëris inclementia deterriti, nullis Sirenum illecebris in transversum acti, **ZAUNSCHLIFFER** Nostri
memo-

memoria. Recordaris, quam ille aut domi assiduus Elegantissimos Romanæ, ejusque qua soluta, qua ligata, facundiæ Auctores pervolutarit, imo avida mente devorarit. Meministi, quanta constantia Eruditissimorum Virorum, qui Tuum eo tempore Lycæum exornabant, publicas acroases frequentarit. Nosti, quanta sedulitate, quanta cura, à Doctoris tum Sui, post in Academia hac nostra Collegæ Coniunctissimi, Domini SAMUELIS ANDRÆ, Historiam Græcamque Linguam, ea tempestate Herbornæ professi, ore pependerit; quam felici stilo ejus in Eloquentia Romana elegantiam fuerit imitatus, nedicam, superarit.

Habent hoc sublimes animæ sibi velut proprium, ut una cum annorum incremento, amplificatas quotidie dotes nullo non tempore prodant. Invictus Hercules non in cunis modo serpentes adoritur intrepidus, sed in ipsa etiam adolescentia, illecebrosa voluptatis via contemtim habita, per angustos virtutis calles indefessus eluctatur. Qui futurus olim erat fori Romani Consul & Dominus, imo Reipublicæ ejusque Vastissimæ Stator & Liberator, in ipsa adolescentia Philosophorum Scholas perreptat, Rhetorum Oratorumque Spectatissimorum lateri hæret assiduus.

Marburgi.

Quid miramur igitur *A. O. O. H.* Si, Cujus Viventis Dotes Excellentissimas sumus admirati, Mortui vero Laudes nunc recitamus, Vir, omni nostro major Encomio, collocato præclarissimæ eruditionis fundamento longe solidissimo, ad altiora contendendum & plus ultra sibi connitendum, existimarit. Succreverant ipsi, sic loqui liceat, capacissimæ Humanioris Eruditionis alæ; non ultra igitur hæsitandum sibi duxit; sed, Anno 1672, 26. Apr. ad hanc Almam Nostram cupidissimo animo advolans, vastissimum illud Jurisprudentiæ pelagus pervolitare secum constituit. Qui tum in Academia Nostra, Castoris instar & Pollucis, per immensum illud Jurisprudentiæ mare decursuris auspicato præibant lumine, & quam tenerent, viam felici sidere commonstrabant, præter alios, Viri erant *Juris Consultissimi* & insigni Eruditionis fama per Germaniam nostram Celebratissimi, D. ERICUS GRAFFIUS, U. J. D. Consil. Hasso Cassel. ac Summi Serenissimorum Hassiæ Principum judicii Assessor, Facultatis suæ Antecessor, uti & D. ARNOLDUS MAURITIUS HOLTERMANNUS J. U. D. Consiliarius Hassiacus & Professor; Horum Vir Beatus latera claudere, Horum limina indefessus terere, & ab ore cum publice docentium, tum privata industria Auditores Suos eru-

erudientium, nunquam non solícite pendere. Non ita Chrysanthemon Peruvianum obsequenti floris sui rotatu amicum sibi solem persequitur, illumque inconnivo velut oculo intuetur, ut **ZAUNSCHLIFFERUS** Noster, propria Sibi scientiarum cupiditate motus, hos observare, hos intueri, horum Sibi exempla proponere nullo non tempore videbatur, Ille prior publica occupare subsellia, Ille posterior illa deferere, ne qua forte exasciatæ eruditionis, quam Viri illi fundebant, particula eum præteriret. Ille, incommoda licet anni tempestate, nec frigora metuere, nec æstus expavescere, dummodo Patrum suorum, filiali enim utrumque affectu colebat, ab eruditione proficere, novasque quotidie genuinæ eruditionis opes posset comparare.

Possumus profecto *A.O.O.H.* vel ex his ipsis, quæ incompta licet oratione pertexui, sic Nobiscum constituere, ex his laboribus, ex his studiis, ex indefesso hoc, imo Herculeo, conatu nullum enasci potuisse alium, atque **JA**ctum consummatissimum, imo ipsum **ZAUNSCHLIEFERUM**. Verum quam sapienti, quamque

que solido, nixa fundamento nostra nobis videatur sententia, aliam tamen Domino & Collegæ Nostro æstumatissimo stetit, ipsa, Ipsique pretiosissima, vitæ ejus momenta declarant. Non id quidem existimabat, quinque illos, quos Justinianus Juri addiscendo definierat annos, id efficere, ut consummatus quis Juris antistes & haberi & esse possit, probe nimirum norat, cum Imperii recessibus tum Camera Imperialis decreto juris scientiam, non quinquennali in Academiis mora, sed exacta sedulitate & genuina legum notitia definiri.

Jenæ.

Cum tamen Noster, perspectis tot legum diversissimarum nodis, non unum ad eos explicandos sufficere crederet Alexandrum, sed aliorum etiam effata in auxilium vocanda existimaret; postquam integro biennio in Academia hac nostra Justitiæ litarat, anno 1674. Jenam excurrit, ut famigeratissima juris oracula, STRUVIUM, LINCKERUM, aliosque consuleret. Et ve-

ro amplam **ZAUNSCHLIFFERO**

Nostro ibi subministratam fuisse desideratissimæ mesfis colligendæ occasionem, vel ex hoc uno colligimus, quod, cum aurum à scoria, veritatem à fabulis, ipse discernere nosset, toto fere bien-

biennio hic Castus Musarum Sacerdos Themidi indefessus litavit.

Septennium jam fere elapsum erat, ex quo ad publicos Scientiarum Nobilissimarum mercatus sollicitus commodorum Suorum curator abierat. Redeundum nunc Sibi videbat in patriam, ut & collectas ubique scientiarum merces privata cura disponderet, &, si quid Sibi ad copiam & apparatus plenissimum deforet fortasse, id Sua jam industria eaque multo solertissima compararet. Revertit itaque An. 1676. Hanoviam, Patremque Optimum desideratissima Sua praesentia recreavit, exhilaravit, Fratres Consanguineosque amplissima honorum à Se olim impetrandorum spe cumulavit.

Verum, ut ut aliis is videretur **ZAUN-** Heidelber-
SCHLIFFERUS Noster, qui juris Pro- ga promo-
 lyta merito haberetur ab universis, Ipse tamen vetur.
 Heidelbergam Sibi commigrandum esse statuit,
 ut & ultimum Studiis Suis laudatissimis colopho-
 nem adderet, &, dudum promeritos, Juris hono-
 res capeflendi Licentiam solenni ritu impetraret.
 Et vero multo benevolentissime, variis convi-
 tiis documentis, annuit æquissimo Candidati
 Eruditissimi voto Amplissimus JCrorum Heidel-
 F. bergen-

bergenſium Ordo; dicitur tentamini, quod vo-
cant, conſueto dies; rigidiffima ſuſcipiuntur
examina; quam Sibi publice propugnandam ele-
gerat, Diſſertatio: *De eo, quod fit ipſo jure*, eru-
diſſimis ſubtiliſſimiſque Celeberrimorum Viro-
rum argumentis impetitur; ea tamen ipſa, fa-
cundiſſimo ore Romano, retunduntur, idque re
ipſa à **ZAUNSCHLIFFERO** No-
ſtro demonſtratur, nihil æquius, nihil ipſo jure
laudabilius ab ipſis his benevolentiffimis adverſa-
riis Suis fieri poſſe, atque ſi, publicos inter ap-
plauſus & ſtudioſa gratulantium vota, Supre-
morum Themidis honorum, nullo non tempo-
re accipiendorum, Licentiam Ipſi impertiant. Et
vero annuerunt Æquiſſimi Hi Aſtrææ Sacerdo-
tes, &, multa cum laude præfati, Anno 1678.
Candidatum hunc Suum, cui pares ſaltem omnes
exoptabant, Juris Utriuſque Licentiatum renun-
ciarunt, dixerunt, crearunt, ſummaque omnia
apprecantes à tenaciſſimis complexibus dimi-
ſerunt.

*Hanovia
ſit Advoca-
tus.*

Revertentem ad ſe Noſtrum paſſis manibus
excepit Hanovia, & in Advocatorum Cancellaria
Ordinariorum numerum non admittit eodem
tantum Anno, ſed & ampliffimam Studioſæ Ju-
ven-

ventutis dexterrima Sua institutione ad præclarissimas Scientias provehendi indulgit facultatem. Miror sane Ego *A. O. O. H.* Divinam inducendo Viro, ad summa omnia in re Literaria olim efficienda à Se destinato, Sapientiam. Cum futurus paulo post esset Illustre Academiæ Hujus Nostræ Decus & Ornamentum, in domestica prius umbra ad id erat educandus, quod in Splendidissima Loci Hujus luce immortalis cum Nominis gloria ad ultimum usque halitum indefessus peregit. Qui Sapientissimis & luce publica Dignissimis Consiliis Suis intricatissimas litigantium causas erat illustraturus, causas ipsum agere & de jure suo disceptantium Patronum prius renunciari oportebat, ut, quæ quam intime in academiis combiberat, Juris theoremata in foro Ipse applicaret, tanto certius olim de advocatorum erroribus, de litigantium jure & injuria responsurus.

In quartum jam annum Fidisimus Justitiæ *Obtines*
 Defensor Hanoviensem triverat Cancellariam, *Professionem Elo-*
 quasque publicis his laboribus sustinere licuerat, *quentiæ &*
 horas frequenti Studioforum auditorio consecra- *Historia-*
 rat, cum Viri, ad illustrem Academiæ No- *rum Mar-*
 stræ splendorem nati factique, fama An. 1682. *burgi.*
 ad ipsum Serenissimum & Celsissimum Princi-

pem ac Dominum Nostrum Clementissimum,
 Nutritorem Musarum Indulgentissimum, per-
 lata fuit. Audiit Academiae hujus Mæcenas Be-
 nignissimus **ZAUNSCHLIFFERI**

Nostri merita, & ut Suum faceret, Acade-
 miæ Suæ quam Clementissime imperavit. Of-
 fertur Viro Amplissimo gravissima Historia-
 rum & Eloquentiæ professio, à qua quantum
 emolumentum splendidis bonarum artium sedibus
 accedat, ii solum ignorant, qui justum scientiis
 pretium constituere nesciunt, huic adjungitur
 Spectatissimum Syndici Academici officium,
 quod ipsum qua integritate, qua solertia, quo
 studio administrarit, ii omnes grati agnoscunt,
 qui priorem præsentemque Rei Academicæ sta-
 tum æqui rerum æstimatores conferunt compa-
 rantque.

*Fit Aca-
 demia Syn-
 dicus,*

Neque is fuit **ZAUNSCHLIFFE-**
RUS Noster, qui publica Academiae Nostræ
 commoda privatis Rei Suæ emolumentis aut sua-
 vissimis patriæ amoenissimæ deliciis monstrata-
 que in ea spei postponeret. Cum publico na-
 tum se sciret Orbis Literati bono, publicam et-
 iam Florentissimæ Academiae Nostræ lucem ut
 ample-

amplecteretur, & officii & grati animi vinculo obstrictum se credebat; adhortabatur is ipse, qui **ZAUNSCHLIFFERUM** Nostrium Herbornæ formaverat, & ad desertam à se provinciam occupandam excitabat, *Vir Pl. Reverendus, Amplissimus, Clarissimus D. SAMUEL ANDREÆ, SS. Theol. Doct. & ejusdem Ordinarius Professor* nunc renunciatus. Venit Marburgum Facundissimus Academiae Nostræ Orator, ex hoc ipso loco disertissimo ore, frequentissime deinceps audiendus, die 27. Febr. Anni 1683. solennem dixit orationem officio suo inaugurandus, *Helicenque & Cynosuram Nobilitatis* frequentissimis Auditoribus intento quasi digito demonstravit, dum *de Studiis personarum Nobilium* Novus Cicero peroravit.

Postulatis hic à me, fateor, idque jure optimo *A. O. O. H. M.* ut, quos in primo hoc munere Academico, in Athenæi hujus splendorem, in Studiosæ juventutis commoda, exantlavit labores, diserta Vobis oratione percenseam. Verum, utut ab infantia mea silentii mei causam non repetam, id fateri tamen cogor, plura Virum Eloquentissimum dixisse, plura in Commilitonum Suorum commoda egisse, quam in his ego temporis angustiis vel obiter valeam enumerare. Dies 4. Junii ejusdem Anni Eam Auditorio

huic stitit, cum de *Præstantia & utilitate Juris Ro-*
mani, Suetonium prælecturus, gravissime dice-
 ret. Ingemuit locus hic, cum Anni ejusdem die
 19. Julii Maximæ Principis HEDWIGIS SO-
 PHIÆ præmaturum obitum gravi oratione de-
 ploraret, simulque publicum Summarum Ipsius
 Virtutum trophæum & gloriæ nunquam inter-
 morituræ monumentum solenni & panegyrica
 oratione erigeret. Taceo, susceptos a Viro Inde-
 fesso, labores publicos, cum aut *Viennam libera-*
tam ex hoc loco 12. Nov. Germaniæ gratularetur
 JOHANNES PHILIPPUS PAULI, aut An. 1674. die 22.
 Febr. *Jejunium quadragesimale Pontificium* falso
 risu exciperetur, aut 27. Febr. *Virtutem non si-*
mulatam, ipse dissimulationis omnis osor, dilau-
 dari imperasset, aut 9. Martii *Poetas veritatis ali-*
is insinuandæ ministros demonstraret, aut die 23. Ju-
 lii JOHANNÆ PAPISSÆ *Historiam ab omni fabularum*
suspicionem absolveret, aut 30. Jul. *Illustre Exem-*
plum regionis & religionis ex tenuissimis enatæ initiis in
Imperio Turcico & superstitione Mahumedana demon-
straret. Id satis erit dixisse, ipsum Serenissimum
 Sapientissimumque Principem ac Dominum
 Nostrum **CAROLUM** pro ea, qua
 semper Academiam nostram complexus est Gra-
 tia Singulari, pro ea, quam in bene meritos
 nun-

nunquam non declaravit, Clementia, Virum Industriam, jam Anno 1683. extraordinarium, *Professio juris ei demandatur.* Anno vero sequenti 1684. Ordinarium Juris Professorem quam Clementissime constituisse, renunciasse.

Qua confirmata animi voluntate Sublimem illam Professoris Juris Consultissimi Spartam aggressus fuerit, ipsius Piissime Defuncti verbis quam fidelissime exponam. In programmate, die 11. Jan. An. 1685. publicato, ita juris Commilitones alloquitur: *Habetis hominem, qui, quantum in suo loco & fano erit, quantum ingenio, eruditione, industria, fide valet, publicis lectionibus & privatis collegiis tam Institutionum, quam Pandectarum, in studio cum explicatorio, tum disputatorio, tam theoretico, quam practico, promptissime vestras utilitates promoveri, & velut lucerna aliis inserviando consumi, in parte felicitatis ponet, ita ut, ex praescripto à Seneca Ep. 6. boni praeceptoris officio, omnia in vos cupiat effundere, & in hoc gaudeat aliquid addiscere, ut doceat, nec aliquid sibi uni sciturus sit. Non quidem hoc scopo Principali, ut ex professione lenocinium faciat, & ut claudus sutor Plantinus vel meretrix in quaestu sedeat, aut in juris Oceano Colchos solummodo ad aureum vellus & studiosorum oculis apportandum, in morem Jasonis naviget: quippe qui divitias facit nil concupiscendo, aut,*

ant, ut Plinius Secundus: si quid ex reditu cessaret, frugalitate potius suppleret, nisi Dei favore immenso ac Clementissimi Principis, Attalicas conditiones dantis, munificentia fretus, cum Alexandro apud Curtium IV. cap. II, etiamsi mercatorem non agat, de paupertate tamen securum se pronunciare auderet. Sed ut ex nutu DOMINI sui, ex lege officii, ex dictamine conscientiae, ex utilitate Academiae, ex necessitate pauperum denique ex voto omnium spartam suam ornet. Hæc aliaque, quo erat Germano Candore, tum publice quidem Omnibus significavit Novus Jurisprudentiæ Professor. Neque, si quid ego perspicio, promissa hæc sua fefellit unquam Vir Fidelissimus, qui omni potius ope & industria, omni sollicitudine & vigilantia in id unum incubuit, ut Se Clementissimo Principi Suo Professore & Subditum Devotissimum, Academiae Suae dilectissimæ illustre membrum, de capite, de fortunis & honore periclitantibus asylum certissimum & oraculum multo æquisimum, Juventuti Academicæ Ductorem, Doctorem, imo Patrem dulcissimum exhiberet.

Quisquis è cathedra docentem audiebat, redivivum aliquem Donellum & Duarenum, quisquis in ipsis ædibus sacratissimas leges explicantis ab ore pendeat, alterum Cujacium aut Balduinum

duinum se percipere sibi videbatur. Jam in
priscis Romanorum institutis moribusque ita
versabatur, atque si, Romanus ipse, coram
ipsas temporum antiquissimorum circumstanti-
as perspexisset, nunc de Imperii Romano-Germa-
nici consuetudinibus ita differebat, ut omnium
seculorum historiam in numerato Eum tenere
cerneres, ipsam, eamque apparentem tantum-
modo, Legum antinomiam ea dexteritate per-
spicuitateque conciliabat, ut suis quasque tem-
poribus, personis, locis attribueret, atque hæc
omnia tam comta verborum elegantia, tam ca-
sto venustoque lepore, tam perspicua facilitate
peragebat, ut nihil ad rerum sublimissimarum
intelligentiam, nihil ad excitandam Auditorum
attentionem, nihil ad levandam studiorum mo-
lestiam ullo jure a quopiam posset desiderari.

Vera me loqui, Vos Ipsi *A. O. O. H.* non be-
ne volo tantum silentio, sed, quam ex oculis Ve-
stris, tot annorum experientia doctis, lego, taci-
ta Vestra approbatione confirmatis. Ipsi illi te-
stati aut sunt, aut testari etiamnum possunt,
qui a Laudatissima Viri Consultissimi industria
ad summa omnia ficti, Gravissimis in rep. cum
Hassiacæ tum Germanicæ aut functi sunt mune-
ribus, aut etiamnum, immortalis cum Sua Glo-

ria & boni communis promotione non interrupta, defunguntur. Loquuntur id Tot Serenissimi Nostri rescripta & sapientissima & indulgentissima, quibus Beato Nostro Gloriosissimos, Academiae nostrae utilissimos, toti Europae saluberrimos Labores & honorare & praemiare quam gratiosissime voluit.

Officia A-
cademica.

Docent idipsum Principalia illa ad Academiam nostram repetitis vicibus data decreta, quibus anno 1692. Pandectarum, an. 1704 Juris Canonici, Anno vero 1719. ipsius Codicis pro-

fessio in **ZAUNSCHLIFFERUM**

Nostrum transferebatur. Repetitae honorificentissimaeque illae Epistolae, publica cum Principum Serenissimorum, tum rerump. Amplissimarum Splendidissimarumque auctoritate ad Nostrum perscriptae, irrefragibili nos convincunt testimonio, quis fuerit de Con-

sultissimo **ZAUNSCHLIFFERO**

Nostro Virorum celeberrimorum sensus, quae de perfectissima Juris Scientia, de rerum agendarum dexteritate, de fide, de industria communis, & Regiones procul hinc femotas pervagata, opinio.

Vocationes.

Annus erat a N. C. 1695. cum Serenissimus ipse & Potentissimus Belgii Gubernator, Illustris-

Arissimique & præpotentes Belgii foederati Ordines Honorificentissimum Nostro Scriptum submittebant, eumque Oblato lautissimo honorificentissimoque annuo stipendio in Celeberrimam Franeckerensium Academiam futurum Juris Antecessorem evocabant. Quod vero Vir & Sapientissimus & in Serenissimum Principem Suum Piissimus hæc omnia Celsissimo Suo Nutritori & Domino Clementissimo demisse proponenda prius duceret, eaque re responsum Suum tantisper differret, misso illi ad Virum Desideratissimum votorum suorum interprete JACOBO RHENFERDIO, Linguarum Orientalium ea in Academia Professore Celeberrimo, Nostrum hortati sunt, ut Athenæi illius Sui decori & Gloriæ Novum magnumque incrementum accederet. Verum vicit Subjectissima Nostri in Principem Suum Benignissimum pietas, &, ut, accedente imprimis non levi Stipendii annui incremento, in rerum bene gestarum testimonium Clementissime adjecto, Academiam Hanc Nostram exornare ultra pergeret, facillime persuasit.

Vix hoc absoluta metu erat Academia Nostra, cum Anno proxime sequenti novus ab inclyta Bremensium Republica timor eidem inje-

Etus fuit. Intellexerat hæc nuntia tantorum
 meritorum fama publica, visisque Scriptis eru-
 ditissimis solidissimisque, quantum à Juriscon-
 sulto hoc consummatissimo, Laboriosissimo
ZAUNSCHLIFFERO Nostro, Ci-
 vitati Suæ emolumentum posset expectari, datis-
 que die 12. Jan. an. 1696, literis Nostrum ad Am-
 plissimum Reip. Suæ Syndici munus quam be-
 nevolentissime invitarat; verum hoc metu Se
 liberatam vidit à Viro Academiæ Hujus aman-
 tissimo, dum datis ad Inclytam Remp. literis ho-
 norem hunc fuit deprecatus. Rebatur nimirum
 Vir boni publici Studiosissimus, Sese plus ad bo-
 ni communis commoda collaturum, plurimis-
 que Germaniæ Civitatibus inserviturum, si, in
 publica Academiæ hujus luce versatus, omnium
 sese commodis impenderet, atque si Uni Reip.
 officia sua devoveret. Francofurtana ad Ode-
 ram Universitas tertio repetitis literis, jubente
 id *Serenissimo & Potentissimo Electore Brandenburgico,*
Rege deinde Borussiae Invictissimo FRIDERICO I.
Vero Bonarum artium Statore & Augusto Mæcena-
te, ad docendam in Celeberrimo Athenæo Suo
 Jurisprudentiam quam Benevolentissime Splen-
 didissimeque evocavit, accedebat ad opulen-
 tas condiciones amica Celeberrimi Stryckii per-
 suasio.

suasio. Nihilo tamen minus vicit insitus Academiae Nostrae amor, Viroque, de ea jam optime merito, id suggessit, ut de ipsa quoad viveret, præclarissime in posterum mereri secum constitueret. Datis itaque anno 1698. 1707. 1713. ad Illustrem Academiae illius Senatum literis gravissimis, allatis rationum momentis invictissimis, id obtinuit, ut, ingravescente dein ætate, in dulcissimæ Academiae hujus gremio conquiescere ipsi ab hoc tempore licuerit.

Agnovere constantissimum hunc Viri, sibi *Rectoratus.* conjunctissimi, in Academiam hanc amorem Conscripti Patres Academici, inexhaustamque illam Juris Scientiam admirati, ipsum Academiae Suae Regimen concordibus suffragiis & Anno 1696. & an. 1708. quam promptissimi detulerunt Viro vero Magnifico. Ipse vero Amplissimus Juris Consultorum Ordo Undecim omnino Vicibus Virum Consultissimum Decanum Sibi *Decanatus.* præfecit.

Quod si *A. O. O. H.* nunc locum, quem Vobis volentibus occupo, deserere, Viroque, Papinianæ Eloquentia instructo, ex Illustri hoc Jurisconsultorum numero vel tantisper concedere liceret, audiretur, digna Tanto Rectore, Tanto Decano, Oratio. Enarraret ille perple-

xos dubiosque Casus, quos perspicacissimo ingenio dissolvit **ZAUNSCHLIFFERUS** Noster; Enumeraret ille dexterrime Conciliatas Leges; Priscam illam & à duobus jam Seculis per Vicinas provincias late diffusam **IC**torum nostrorum famam à Decano hoc Suo non conservatam modo, sed & amplificatam, disertâ Oratione ob oculos Nobis statueret. Responsa illa, imo pretiosa Juris distinctissimi cymelia, quæ **ZAUNSCHLIFFERUS** Noster ore plusquam Dodonæo edidit, voce tantis rebus sustentura percenseret. Plus quam septenis, iisque sat Grandibus in folio, quod vocamus, Tomis ea à Viro indefesso descripta, & inter hereditatis paternæ pretiosissima pignora, Heredibus Tanto Patre Tanto Avo Dignissimis relicta scio; memini apud exteros de prædicatam insignem illam, quæ Hac in Berytho altera sub defuncto Nostro vixit, & in hanc usque diem vigescit, Juris scientiam, eamque profundissimam; verum ne importunus olitor in hortos non meos irrumpam, ego quidem verecundo hæc silentio veneror, id tamen omittere nequeo, quin intento saltem digito eos vobis demonstrem fontes, è qui-

è quibus ipsi ea, quæ hic nunc fileo, quam copiosissime haurire valeatis.

Sunt hi Scripta illa pretiosissima, quæ repetitis vicibus cum Orbe literato Indefessus Collega noster communicavit. De officio judicis supplementorio jam eruditissime egerat, & typis Marburgensibus an. 1682. in 4. sententiam suam describi noster voluerat. Recusus liber hic desideratus denuo fuit anno 1698. una cum aliis elegantissimis Viri πολυμεσας Scriptis Juridicis Francofurti ad Moenum sub titulo: *Ottonis Philippi Zaunschlifferi fcti Opera juridica in duas partes distributa. Quarum prior continet novam & multo auctiorem editionem tractatum sequentium: utpote* 1. de officio Judicis supplementorio ad L. un. C. ut quæ desunt advocat. part. Judex suppleat. 2. De eo, quod fit ipso jure. 3. De privilegiis professorum. 4. Ad auth. habita C. de filius pro patre. 5. de hodierna conscientiose avocationis difficultate. 6. De jure Stipendiorum ad studia. 7. De jure noctis & in specie de transactione nocturna. 8. De jure graviditatis & gravidarum. 9. Filius patri heres & non heres. 10. De jure monstrorum. 11. Vindicie pro consilio Marburgensi XI. vol. 3. contra D. Heferum. 12. De jure clavium & claustrorum. 13. Collatio de vero sensu legis 57. FF. mandat. 14. Disquisitio de veritate proverbi: *Kauff gehet*

gehet vor *Miethe. ad L. 9. C. de Locat. 10. de militia togata ad l. 14. C. de advocat. divers. judiciorum. 16. De re in arbitrium collata.* Pars posterior complectitur *Commentarium ad D. Mevii Decisiones Vismarienses, ubi novis augmentis habentur fata illarum, ut & disquisitio de earum antinomia seu contradictione, aliæque utilissima.* Quæ rara adeo hodie sunt, ut in copiosissimis tabernis librariis vix compareant. His anno 1703. in duobus Tomis in folio, ut vocant, accessit *Codex Mevianus*, cujus editionem & Noster direxit & Annotationibus suis illustravit. Cumque Suo nosset Mevium æstimare pretio, jamque anno 1696. *Commentarium ad Mevii Decisiones Vismarienses* hic Marburgi in publicam lucem separatim prodire jussisset, anno 1717. Mevii *Consilia Posthuma Novis adaucta Supplementis* cum orbe literato communicavit. Scripta hæc, publicam non unius Juris consulti laudem merita, (legere laudes has licet in *Actis Eruditorum Lipsiensibus* an. 1682. pag. 379. & in *laudatis Viri Celeberrimi Operibus juridicis* pag. 149. & alibi.) ut novorum accessione cumlaret, (quod ex narrantis ore habeo) jam meditabatur ea propediem editurus, nisi provida supremi Numinis Sapientia concatenatis hisce laboribus finem tandem imponere constituisset, & cum quaternis

ternis vicibus præclare meritis Doctoralem laure- *Gradus Do-*
 am, quam ipse an. 1686. in Academia Heidelbergens- *toratus,*
 si omnium primus diribitor illustri Coccejo acce-
 perat, frequenti Candidatorum celeberrimorum
 numero impertiisset, ad immarcescibilem æternæ
 felicitatis coronam capeßendam evocasset.

Novimus A. O. O. H. M. frequentissimisque,
 licet mœstissimis, docemur experimentis, nihil
 esse & in rebus his sublunaribus & in ipso præcipue
 homine, quod non immutata facie, vicissitudi-
 nis omnis expers, diuturnam ætatem ferat; læta
 tristibus, adversa secundis, perpetua rerum per-
 mutatione succedere, quotidiano docti usu intel-
 ligimus. Atque his ipsis ex causis raræ felicitatis
 instar habemus, si nostrum quempiam constanti
 faventis fortunæ impulsu subvectum intueamur.
 Propitio hunc natum fidere fatemur, quem ætas
 proluxior ad laudatam canamque senectutem
 provexit, quem constans hominum favor &
 famæ celebritas supra reliquorum conditionem
 extulit, quem individua Lectissimæ Conjugis So-
 cietas, quem Liberorum laudatissimorum coro-
 na, quem opum necessariarum copia ad reliquo-
 rum invidiam beavit & exornavit. Quisquis
 hac vivit conditione, hunc in cœli amoribus esse,
 jure meritoque pronunciamus.

H

Quam

Quem vero, cum hæc ita sint, A. O. O. H. dicemus fortunatissimum vere **ZAUN-SCHLIFFERUM** Nostrum? Nonne felicem, nonne beatum fuisse, omni absque hæsitacione asseremus? Ipse natus familia, & præclaris in Ecclesiam, in remp., in artes omnes laudatas meritis celebratissima, & non uno etiam, qui ad decrepitam usque ætatem publico inservivit, spectanda, ætatis suæ tempora ad annum usque quintum & septuagesimum, menses undecim, tres fere septimanas perduxit corpore vegetus, animo alacer, sermone jucundus, labore nunquam fatigatus.

Vita Domestica.

Cum, quod in priscis Germanis celebrat Tacitus, exacto ætatis suæ anno trigesimo ad constituendam sibi familiam animum adjecisset, eam & delegit & obtinuit vitæ sociam, quam & virginalis pudor, & sollicita rei domesticæ cura, & comis affabilitas, & exoptata fœcunditas, imo omnis virtutum muliebrium Chorus, si quam aliam, apprime commendabat. Erat ea Prænobilissima, lectissimaque Virgo **ANNA CATHARINA**, Viri Plurimum Reverendi, Amplissimi & Excellentissimi, Dni. **HENRICI DUYSINGII**, SS. Theol. Doct. Professoris Primarii, & Pædagogiarchæ longe Celeberrimi, uti & Matronæ

tronæ Prænobilissimæ ANNÆ CHRISTINÆ,
 quæ GOEDDEOS, SIXTINOS, CLOTZIOS
 compluresque alios Summos Hassiæ nostræ Vi-
 ros Majoribus suis adnumerabat, filia, tantis Pa-
 rentibus avisque multo dignissima, quas cum ea
 die 25. Octobr. an. 1673. confarreavit nuptias, si-
 net ædio fuisse, ad annum usque 1698. est exper-
 tus. Amittebat eo quidem anno conjugem desi-
 deratissimam Vir afflictissimus, at, ut alteri
 amores novos addiceret, induci nunquam po-
 tuit. Ita nimirum alte inhærebat pectori pri-
 mus amor, ut mœstam viduitatem & jucunda
 amissæ Societatis imago solaretur, & dulcissima,
 quæ ex hoc conjugio, Octo prolibus foecundo,
 supererant, pignora eandem recrearent.

Utrumque Ille Superstitem Filium & quatuor Filias in oculis ferre, ad omnem virtutem, ad omnem honestatem, ad omnem scientiam ita erudire, ut à circumspectissimis parentibus nihil ultra posset expectari. Et vero uberrimos hujus suæ paternæ voluntatis fructus retulit; vidit enim non sine dulcissimo copiosissimæ lætitiæ sensu utrumq; Filium ad Paternas Avitasque virtutes heroico animo confurgere, vidit Primogenitum Prænobilissimum, Consultissimum, Amplissimum
 D. HENRICUM PHILIPPUM ZAUNSCHLIEFERUM

FERUM, olim in Academia hac nostra Philosophiæ Professore & Syndicum, vidit eundem in Celeberima, quæ Duisburgi est, Academia Juris Professore famigeratissimum, vidit eundem ab Illustrissimo & Excellentissimo Hanovienfium Comite Consiliis suis admotum Consiliarium Splendidissimum & Amtmannum Juris Consultissimum; Vidit Filiorum Alterum Prænobilissimum etiam Consultissimumque Dominum DIEDERICUM WILHELMUM ZAUNSCHLIFFERUM, à Serenissimo & Clementissimo Principe ac Domino Nostro, Judicio nostrati Criminali datum Adsessorem Juris æquique Scientissimum, & ex hac ipsa dignitatum Aurora plenissimam olim, quam publice utrique Domino Consultissimo hic apprecor voveoque, gloriæ diem prævidit & jure meritoque est auguratus. Vidit Filiarum, D. Matri Superstitum, quaternarium sollicita sua sub educatione ad omnia sexus sui decora adolevisse; Vidit Natu majorem, Nobilissimam Lectissimamque Dominam CATHARINAM CHRSTINAM, Viro Pl. Reverendo, Amplissimo, Clarissimo tunc in Academia nostra Philosophiæ, nunc Theologiæ Professori Celeberrimo, Collegæ Nostro Plurimum Honorando Conjunctissimoque D. JOH. SIGISMUN-

MUNDO KIRCHMEJERO, anno 1705, collocatam, at inverso etiam mortalitatis ordine mortalium numero an. 1727, ereptam doluit, coelo insertam Sibi Generoque Dilectissimo est gratulatus. Filiarum Alteram Nobilissimam etiam Lectissimamque Matronam MARIAM LUCIAM, Viro, dum viveret, Summe Reverendo Clarissimoque Domino JOH. PETR. DÖMLCHIO, in Ecclesia, quæ Castellis est, Collegiata à D. Martino Nuncupata, Verbi Divini Ministro & Metropolitano, pietate & religionis Christianæ zelo nulli non commendatissimo in matrimonium datam, ex eoque Nepotem in Patris piissime demortui & Avi virtutes, quod precamur studiosissime, adolescentem vidit, Suaque, dum vixit, cura ad præclara omnia educavit. Tertiam Filiarum Nobilissimam & lectissimam Virginem ELISABETHAM Dulcissimo Domino & Patri suo graves oeconomiae curas solerti sua prudentia, & fidelissima sedulitate hætenus, pro sua in Parentem nunc Demortuum pietate, levantem, benevolentissimus agnovit. Postremam Filiarum Nobilissimam & omnibus sui sexus dotibus Exornatissimam Matronam Dominam SABINAM ELISABETHAM à Viro Prænobilissimo Consultissimoque D. JOHAN. WILHELMO

VON HAMM, J. U. D. Præfecto nunc Steinavi-
ensi Gravissimo, in thori vitæque conjugalis So-
cietatem adsumtam, Paterna Sua benedictione est
prosecutus.

Ego sane, ut publico Academiae Nostræ
meoque nomine cum Præsentibus tum absenti-
bus Viri nobis Desideratissimi Filiis, Nepoti, Ge-
neris aliisque Consanguineis Affinibusque infli-
ctum à moestissimo, tam Indulgentissimi Pa-
tris, Benevolentissimi Avl, Soceri Coniunctis-
simi, Consanguinei Affinisque Integerrimi Can-
didissimique obitu vulnus deploro, acerbissimum-
que eum, quem percepere, doloris sensum ex
ipsa, quam Academia Nostra se fecisse sentit,
gravissima jactura facile dimetior, Deum vero
O. M. supplex hic in vota voco, ut Splendidissi-
mæ Zaunschlifferianæ Familiæ, ut Academiae
Nostræ dolorem leniat, jacturamque hanc gra-
vissimam copiosis & in plurima retro lustra dura-
turis favoribus sarciat: ita tamen his omnibus
à vobis A. O. O. H. facillime id impetraro, ut Vi-
rum nunc Beatissimum Summo coeli favore, dum
suos inter viveret, cumulatum fuisse statuatis.

Quod vero, neminem ante ipsum vitæ suæ
terminum felicem fortunatumque existimandum
esse, sapientissimi mortalium voluerint. Agite
A. O.

A. O. O. H., ultimam hanc, à nobis in felicem æternitatem discedentis, **ZAUN-SCHLIFFERI** Beatissimi Scenam quibus possumus, oculis tantisper contemplemur. Quid ea ad Ipsius laudem copiosius, quid ad superstitum consolationem efficacius, quid ad nostram imitationem illustrius dici potest aut animo excogitari?

Vixerat Nos inter ita, ut Religiosissimi in *Mors.* Deum Viri & Christiani examusim viventis officia postulant, nullos ille publicos Religionis nostræ coetus, nisi valetudo impediret adversa, non frequentarat, piissimisque carminibus quotidie in Ecclesia nostra Supremum Numen gratus laudaverat celebraveratque. Neque id ipsum omisit lapsa nuper Octava & Vigesima mensis Februarii, qua, morti licet vicinus, & vix quadraginta aliquot horas nos inter victurus, publico in Ecclesia nostra Coetui religiosa adfuit pietate, Simonisque evangelici instar se in pace ex hac miseriarum valle dimitti, cygnæa voce cantuque supplex postulavit. Vixit in publico hoc Academiae Nostræ applausu, apud Exteros etiam celebris & admirandus; Vixit, inter Conjunctissimas Suorum voluntates, fortunæ bonis non mediocriter

criter exornatus; Vixit Suis Carus, omnibus Jucundus & Affabilis, nemini Acerbus Gravisque, maximos in Senili etiam corpore Spiritus, alacremque animum omnibus, non sine jucundissima quadam admiratione, proponens; Vixit, ut Cives Eum colerent, Collegæ Coniunctissimi diligerent, hostes, si qui tamen fuerunt, Eum admirari & deprædicare cogerentur. Hæc tamen omnia inter animi, fortunæ corporisque bona ita vixit, ut mortem Sibi imminentem alacri animo cogitaret, animumque, quoad humana potest imbecillitas, Servatori Suo quotidie præparatum offerret. Suprema hæc fata Sua quam sedulo, quam religiose mente Sua versarit, ea me docuerunt colloquia, quibus me, vix ad Academiam hanc appulsum, Sibi primo omnium hoc supremum honoris officium persolutorum esse, Ipse Vates mihi prædixit, hasque ipsas mortis Sibi non multo post imminetis cogitationes sibi familiares repetito frequenter sermone declaravit.

Quod si nunc mors Echo vitæ est; quod si maleis mori non potest, qui diem quemvis supremum sibi illuxisse credit, quis nostrum Viro Beatissimo felicissimum ex peritura hac in æternam vitam transitum siccatis demum oculis non gratu-

gratuletur? Viderunt certe li, qui Ægro adstiterunt, quam Ille animi securitatem proderet, mente quam intrepida mortem expectaret, quo Religioso gaudio Suorum inter pias preces morti obviam iret, cum ad dolores colicos, quos sæpius alios persenserat, catarrhus, die Secunda Martii, accederet, & Virum Meritissimum, hora inter Quintam & Sextam matutinam media, corporis & mundi hujus miseriis Liberatum, æternæ felicitati adscriberet.

Nolo ego *A. O. O. H. M.* acerbum illud refricare vulnus, quod ex hac morte & Ipsa Familia Splendidissima, & Academia hæc Nostra Celebrissima & Præclaræ Artes ea die intimis defixum medullis persenserunt. Est potius, quod Viro, honorum, gloriæ, imo vitæ hujus Saturo, sincera mente plaudamus, quod impositam Sibi Christiani, Doctoris, Patris familias, Jure Consulti, Collegæ Desideratissimi Personam Omnium cum applausu, cum Cœli ipsius, quod confidimus, approbatione sustinuerit. Habent Filii Consultissimi propositam Sibi Paternarum Virtutum imaginem, habet Academia hæc, totis sex & quadraginta annis elaboratam, Laudatissimi Professoris ideam, in qua nec Momus ipse, quod reprehendat, perspicaci oculo poterit reperire

I

perire. Quid pluribus singultibus, quid repetitis nœniis Beatissimos Viri Felicissimi Manes lacessamus? Precemur potius Deum O. M., ut, quæ in Nos totumque humanum genus ineffabili plane est Clementia, multis adhuc lustris Nos ab omni graviore casu absolvat, demumque vitæ perennis sitientes in æterna cœli gaudia cum Beato Nostro quam benignissime introducat.

Tibi ego, Vir Consultissime, Collega, dum viveres, Conjunctissime, perpetuam Nominis Tui famam, quæ cum Academia hac, cum Scriptis Tuis immortalibus, cum Dignis Te Nepotibus ad ultimos seculorum fines perdurabit, publica hic voce apprecor. Ferent Te in oculis non Nepotes Tantum feri, sed & Cana posteritas Eruditionem Tuam & inexhaustum de publica felicitate merendi studium grata celebrabit. Quamdiu Virtus, quamdiu eruditio, quamdiu facilissima humanitas, vere sibi debitum obtinebit pretium, Tuum Beatissime **ZAUNSCHLIE-**

FERE nomen celebrabitur. Quiescite ergo Felices animi, nostra laude Majoris, Exuviæ, quoad Vos jucundissima illa electis Tuba è Tumulo prodire & laboris hic exantlati præmia semper perennatura jubeat capeffere. Ego leve hoc Vobis monumentum erigo

DEO. OPTUMO. MAXIMO.

E T.

SEMPER. PERENNATURÆ.

VIRI. PRÆNOBILISSIMI. AMPLISSIMI, & CONSULTISSIMI

D. OTTONIS. PHILIPPI.
ZAUNSCHLIFFER.

J.U.D. ET. IN. ALMA. MARBURGENSIUM. ACADEMIA.

PROFESSORIS. CELEBERRIMI.

MEMORIÆ. SACRUM.

QUI.

CUM. ANNO. 1653. DIE. IX. MARTII. MAGNIS. ESSET. AVIS. NATUS.

VIRTUTIS. ET. SCIENTIÆ.

MAGNITUDE.

MAJORUM. GLORIAM. FECIT. MAJOREM.

NATUS. ET. EDUCATUS. HANOVIAE.

HERBORNAM. MARBURGUM. JENAM. HEIDELBERGAM.

ADIT.

UT. HASSIAE. IMO. GERMANIAE.

JUSTITIAE. ANTISTES. INSERVIRET.

AD. CLEANTHIS. LUCERNAM. LUCUBRARE. SOLITUS.

LUX. FACTUS. EST. ORBIS.

IN. CONJUGIO. VIXIT. ANNOS. QUINDECIM.

IPSIS. SEPTEM. & QUINQUAGINTA. CASTE. JUSTITIAM. ADAMAVIT.

LIBEROS. QUINQUE. RELIQUIT. SUPERSTITES.

UT.

REDDERET. PATRIÆ. REDDERET. PARENTI.

JUSTITIAE. STATORES. NOMINIS. HÆREDES.

LIBROS.

ET. EXASCIATA. SCRIPTA. ORBI. DEDIT. PLURIMA.

UT. ABSENS. ET. MORTUUS.

ORBI. PRODESSET. UNIVERSO.

RARO. EXEMPLO.

SEX. ET. QUADRAGINTA. ANNOS. MARBURGUM. ORNAVIT.

PROFESSOR.

ITA. TAMEN. DOCUIT. VOCE. UT. IPSE. PRIMUS. FACTIS.

QUÆ. DOCEBAT. IMPLERET.

QUOD.

ORATIO FUNEBRIS.

QUOD. ESSET. VIR.
 GERMANÆ. PRISCÆQUE. INTEGRITATIS.
 INTEGRAS. CORPORIS. VIRES.
 AD. ANNORUM. SEX. ET. SEPTUAGINTA. ÆTATEM.
 PERDUXIT.
 QUISQUIS. VIRUM. VIDEBAT. JUVENEM. VIRIBUS. CREDIDISSET.
 UBI. LOQUEBATUR.
 CANA. SE. SAPIENTIA. QUIS. ESSET. PROBABAT.
 COELO. MATURUM.
 NON. QUÆ. EXEGERAT. LUSTRA. SED. VIRTUTIS. CHRISTIANÆ.
 OPERA.
 DEMONSTRARUNT.
 CUM. ID. UNUM. SEMPER. ALLABORASSET.
 UT.
 ÆQUITATIS. AMATOR.
 DEO. QUOTIDIE. TRIBUERET. DEBITA. RELIGIONIS. OFFICIA.
 MORBO. LABORARE. COEPIT.
 CUM.
 EADEM. ADHUC. DIE. XXVIII. FEBR.
 IN.
 PUBLICO. CHRISTIANORUM. COETU.
 DEL. LAUDES. CONCINUISSET.
 OBIT.
 DIE. SECUNDA. MARTII. ANNO. MDCCXXIX.
 JAM.
 PROMICANTE. AURORA.
 UT. SE.
 STELLÆ. INSTAR. MATUTINÆ. IN. FELICI. ÆTERNITATE.
 CORUSCATURUM.
 SILENS. DOCERET.
 VITÆ. MUNDIQUE. SATUR.
 ITA. OBIT.
 UT. DEPOSITIS. SUB. HOC. LAPIDE. CORPORIS. EXUVIIS.
 SUIS. TRISTE. DESIDERIUM.
 OMNIBUS.
 ILLUSTRE. VIRTUTIS. ET. ERUDITIONIS.
 RELIQUERIT. EXEMPLUM.

D I X I.

PLAM

PIAM AETERNATVRAMQVE MEMORIAM
VIRI ILLUSTRIS AMPLISSIMI AC CONSVL-
TISSIMI DOMINI

OTTONIS PHILIPPI
ZAVNSCHLIEFFER,

DOCTORIS IVRIS VTRIVSQUE
EIVSDEMQUE PROFESSORIS
CELEBERRIMI,

NOMINE ET AVCTORITATE ACADEMIAE

MOERENS PROSEQVITVR

JOAN. CASPARVS SANTOROC.

Q. HORATIUS FLACCUS;
Lib. III. Carm. XXX.

*Non omnis moriar; multaque pars mei
Vivebis Libitina*

Huc adesto, cheu, qveribunda Musa!
 Occidit moesta nece **ZAUN-**
SCHLIFERUS,
 Laude quem dignum sine fine iussit
 Vivere Virtus.

En, Viri tanti tenues in auras
 Vita vanescit, subitoque transit
 Impetu, ut gramen cadit arefactum
 Falce senectæ!

Jamque funesto nimis apparatu
 Compitum Pindi pia turba complet.
 Justa persolvit, cineresque tristes
 Condit in urna.

Fleto, nec moeror miserandus ævo
 Excidat sero, madidamque semper
 Lacrymam trumat lacryma, alterique
 Altera cedat.

Vix enim certos cruciatus acer
 Accipit frenos, neque **ZAUNSCHLI-**
FERI

Incluti deflet satis ulla moestam
Nænia mortem.

Occidit nostro jubar invidendum
Seculo, Juris decus æviternum,
Omnium firmum columnen bonorum
Occidit cheu!

Forte sunt nostris inimica terris
Fata, quod Tantum rapiant sub umbras
JURECONSULTUM, Themidis sacratæ
Palladium ingens.

Sed modum ponas lacrymis, Camena!
Falleris: non sunt inimica fata.
Vivit; haud unquam moritur BEATI
Nomen honosque.

Alta sublimi manet ore virtus
Gloriæ: splendet minuenda nunquam,
Lucidum ut sidus, velut inter astra
Cetera Orion.

Laus amatores fugit, & fugaces
Qværit. Hinc FUNCTI tumulo adnotemus:
Dum fugit laudem, meruit perenni
Vivere laude,

VIRO

VIRO AMPLISSIMO ET CONSVLTISSIMO

D O M I N O

**HENRICO PHILIPPO
ZAUNSCHLIEFFERO,**

J. U. D.

CELISSIMO S.R.I.COMITI HANOVICO &c,&c.

A CONSILIIS &c. &c.

DE OBITU PARENTIS

**VIRI CELEBERRIMI, CONSULTISSIMI,
MERITISSIMIQUE SENIS**

D O M I N I

**OTTONIS PHILIPPI
ZAVNSCHLIEFFERI,**

**JURISCONSULTI & ANTECESSORIS NUPER
MARBURGENSIS EXCELLENTISSIMI**

CONSO LATIO.

K

ELE-

ELEGIA.

Sic igitur propior cupiebas esse Parenti,
 Quo Tibi jurabas dulcius esse nihil?
 Sic Patris ut vultu præsens fruerere quot annis
 Sæpius, hæc tellus nostra relicta Tibi?

ZAUNSCHLIFFERE decus quondam

patriæque Patrisque,
 Culte Vir Aonia, sæpe colende, chely:
 Nunc tamen in solo quærens tibi pabula luctu,
 Sed desiderio cassa futura Tuo.

Quam cito Pegaseis spes hæc evanuit alis!

Quam cito jam reditus gaudia fracta jacent!

Halitus ex sanguine nec lectus ab ore tacentis

Ultimus in terris, ultima signa Patris;

Nec præcepta dedit, quæ forsitan Ille daturus

Flens flenti fuerat deficiente sono.

Dulce nec hoc ipsum (proh tristitia iussa Deorum?)

Ut premeres oculos illius, hora tulit.

Ergo nec affari licuit Tibi voce suprema

Fatalem subiti funeris ante diem?

Quodque abiens toties, mox & rediturus eodem,

More frequentabas ter quater ante Tuo,

Nunc saltem Patri, dum nigra supervenit hora,

Illud in æternum dicere triste *Vale*?

Scilicet ut discas, quo Te solamine frustra

Lubrica fallacis mulserit aura Spei.

Hei

Hei mihi! quos reditus, quam gaudia vana fovemus!
Quam genus humanum credula turba sumus!
En Pater ereptus cecidit Tibi; (gaudia pone;)
Ille Tibi toto pectore fixus Amor.
Qui Tibi delictum, Qui nomen amabile quondam,
Qui Tibi præsidium, Qui Tibi murus erat,
Nuncia quum primum legeretur epistola luctus,
Sensimus indicio vulnera sæva Tuo.
Ille quidem facie nobis incognitus ipsa,
Terrarum longo præpediente situ;
Fama per Hesperios sed didita, fama per Indos
Ignotum Clariis non tulit esse Viris.
Scilicet ingenuis hæc Laudis adorea factis
Nascitur, hic veræ nobilitatis apex,
Serpit humi vulgus; leviumque putamine rerum,
Occubet ignoto funere, pasta cohors,
Et premat infleto, vilique cadavere terram
Conscia vix cineris, vix memor urna fui.
Tam tristes obitus magnorum Fama Virorum
Cantat in Eois Occiduisque plagis;
Mœstaque lugubri deplorat præfica cultu
Vulnera Palladio tot cumulata gregi.
At propius nobis innotuit illa Venustas,
Illa charis sancti pectoris, ille lepos.
Nobilis in Gnati cognovimus indole Patrem.
Pulchrior haud poterat mentis imago dari.
Quid loquar æthereas animoso in pectore dotes,

Quid Veneres Grajas, Socraticosque sales?
Quos & Fabricius, dominantis gloria Romæ,
Quos Cato, quos Curius, quos Numa torvus amet,
In Sene facundus quos & Sapiente requirit,
Tullius Arpinas, & vovet ipse sibi:
Tullius Arpinas, quo nemo facetior Hospes,
Ille cibi pauci, multijugique joci,
Hæc bona temperies, hoc nectar amabile morum,
Hæc pia simplicitas, hæc sine labe fides,
Hic cumulus dorum, quo Pectora magna fruuntur,
Mixta Venus Charisin, mixta pudore Charis,
Non cadit in quemquam, nisi cui præcordia Titan
Arte sua dederit de meliore luto.
Candor erat niveus, qualem Fraus ipsa vereri,
Et Scelus abjectis posset amare strophis;
Ipse Dolus qualem (nisi mens diversa repugnet)
Laude super nubes & super astra vehat.
Non ibi suppositos cineri graderere per ignes.
Omnia Nestorei plena leporis erant.
Nil ibi vulpinum, qua sorde famelica turgent
Barbaraque & falsæ laudis avara cohors,
Nil rude, nil tumidum, nil vilis inutile fæcis,
Nil ibi rancorem, nil grave virus olens.
In Sene magnanimo Prudentia sancta gerebat
Cum placida miras simplicitate vices,
Quid Tibi nativæ Neleïa flumina suadæ,
Foeta quid Hyblæi nectare dicta favi;

Aurea quid memorem naturæ dona benignæ,
 Quamque favens largas accumularit opes?
 Quid dotes animi, plenos tot acumine flores
 Discipulis sparfos per genus omne suis?
 Quid juvenum toties examina missa per orbem,
 Profuit Phrygio ceu celer agmen equo?
 Hujus inexhausto qui sese nectare pastos,
 Hunc sibi qui Patrem, qui meminere Ducem:
 Nempe gemes facto simul & gaudebis eodem,
 Nec soli Patrem finxeris esse Tibi.
 Quid tibi, Marburgum, properantis vulnera Parcæ?
 Ah nimis ex merito nunc tua fata gemis!
 Tu quoque sancta Themis, post prisca crepuscula
 dudum
 Jam cupiens radios pulchrius ire tuos,
 Casta parens Æqui, latitantis pronuba Juris,
 Unica tollendis litibus apta Dea,
 Flere Sacerdotis num cessas funera rapti?
 Flere potes; flendi jam datur ansa tibi.
 Si modo flere Deas deceat; suspiria certe
 Ah nimis attonito pectore ducta trahis!
 Et meritò. Quis enim videat tua vulnera sicco
 Lumine, quæ parvo tempore bina geris?
 Bina per has ipsas viduæ Germanidos oras
 Fle tibi, surreptos fle, miseranda, viros.
 Ulcera cladis hiant, nec adhuc coitura cicatrix
 Amisit sensum vulneris ipsa sui.

Non ita mens isthæc obduruit aspera callo,
Non ita Bistoniâ gens feritate sumus.
Quanta tibi clades sublatis morte THOMASI,
Qui decus, & docti qui stupor orbis erat!
Quo Duce per multas & quo dedit Auspice terras
Stulta Superstitio, cedere iussa, fugam,
Impia qui tantum curabat scommata, quantum
Murmura latrantis fulgida Luna canis,
Et nunc Ille Deo fruitur propiore, videtque
Spe quorum plenus, quum moreretur, erat,
Jamque triumphatis aditurus sidera nugis,
Sidera, quo frustra virus Echidna vomit,
Illa lue proprii peritura & peste veneni,
Inque suam rabide tandem abitura cutem,
Scilicet haud satis est, uno doluisse perempto,
Ni Themis hic illic funera plura gemat.
Vulnera vulneribus cumulantur atrocia diris,
Ne locus a luctu, ne vacet ulla dies.
Ipsa ter aëreis volitans super oppida bigis,
Et nondum terris his habitura locum,
Hæc nova damna tamen querulis Astræa relatis
Audiit, & gemitus signa doloris erant.
Quique sibi reducem post fracta repagula cursum
In loca paulatim nostra colenda darent,
Hos toties adimi, toties vanescere secto
Stamine, jam reditus spes ubi certa foret;
Inde gravi questu mortalem conscia sortem,

Et deplorandas luxit, ut ante, vices.
Ipse etiam Lanus, festivo murmure nuper
Hætiacæ radens Phocidos arva, stupet,
Et **ZAUNSCHLIFFERO**, quo fulserat
ille, remoto

Flumina singultu turbidiora trahit.
Jamque Senis magni dotes reminiscitur amplas,
Jam satis hunc cultum vix putat esse sibi.
Jam reducem cuperet, sinerent modo fata reverti,
Sublatum Sociis jam dolet esse suis.
Pone tamen gemitus; non est remeabilis ulli
Janua, quam rigido vis adamante ligat.
Si semel Ismario trans claustra patentia Vati
Redditur Eurydice per breve tempus ovans:
Si semel Alcestis caro Pagasæa marito,
Si tibi Phyllacides, Laodamia, tuus,
En recidit subito, nec non revolutus eodem
Quilibet in vastum, quo via prona, chaos.
Tu quoque, Vir Juris, Vir Consultissime legum,
Grande jubar Patriæ, ceu Patris ante Tui,
Tu quoque jam posito questu lamenta recide,
Concipe jam menti congrua verba Tuæ.
Mascula jam Virtus Tua Te regat; illa resumptis
Viribus hunc casum duraque fata domet.
Vivimus & morimur, moriente resurgimus iidem
Corpore, & his vinclis libera turba sumus.

Quæ

Quæque prius nebulis avide quæſivimus atris,
 Protinus in media luce videnda patent.
 Tu miti Senio placidi gratare Parentis,
 Et Tibi fortunæ dona precare paris.
 Ille quidem totum vivit vivetque per orbem,
 Dum sua doctrinæ fama superstes erit;
 Virtuti pretium dum stabit, gloria Musis,
 Astrææ Sacris dum statuetur honos.
 Pascitur interea Mens ardua nectare puro,
 Lætaque perpetui tempora veris agit.
 Et sua quæ docilis vestigia semper adoret
 Posteritas, claris linquit aperta notis.
 Et Tibi, quæ gaudes imitari, maxima sanxit
 A teneris annis jam documenta, Vale!

L. M. Q.

JOH. HILDEBRANDVS WITHOFIVS.

Historiar. Eloquent. & Græcæ Ling. in Academ.
 Regia Duisburgensi Professor publ. Ordinarius.

Die

Die zerbrüchliche Herrlichkeit der Welt/

Und

Den darauffolgenden glückseligen Wechsel der Kinder
Gottes in der Vollkommenheit des
zukünftigen Lebens/

Wolte

Bei dem höchstschmerzlichen Absterben

Des

Hoch-Edelgeborenen/ Best- und Hochgelahrten Herrn/

SS. R. R. R. R.

N t t o W h i l i p p

Saunsliffer/

J. U. D. und wohl-meritirten Professoris Senioris auff
der weit-berühmten Universität Marburg/

Als

Derselbige den 2ten Tag Martii Seine Seele Seinem Schöpffer
wieder gab/

Und den 7. darauff unter einem Hochansehnlichen Traur- Befolge
beerdiget wurde/

Zu Bezeugung seiner pflichtschuldigen Observance vorstellen

Johann Sigmundt Klinckerus/

SS. Th. C.

L

Hoc

HOc affigamus animo, hoc nobis subinde dicamus: moriendum est. Quando? quid tua? Mors naturæ lex est, Mors tributum officiumque mortalium malorumque omnium remedium est; optabit illam, quisquis timet. Omnibus omissis hoc unum meditare, ne formides nomen mortis: effice illam tibi cogitatione multa familiarem, ut si ita tulerit, possis illi vel obviam exire: Seneca in fine lib. VI. Quæst. natur.

Sie nicht die Herrlichkeit der Welt ein Morſch:Gebäude/
 Das faule Pfeiler hat und leicht zu Boden geht/
 Heut hat man Frölichkeit und morgen holde Freude/
 Und eh man ſichs verſieht / iſt alles umgedreht;
 Man mag nur / wie man will / die Sachen wohl ers
 wegen/

So bleibt der Auſſpruch recht / vor beſte außgeſtellt/
 Daß alle Welcklichkeit / wie herrlich auch der Segen/
 Dennoch in einem Nu gar bald zu Grunde fällt.
 Man ſetze ſich nur hin / und mache ſich Gedanken/
 Man ſinne / was der Menſch vor Herrlichkeit beſitzt/
 So wird man ja gewiß / recht ächzen / ſeuffzen / andern/
 Daß die Vergänglichkeit erwünſchte Daur zerrißet;
 Da bringt die Frühlings-Zeit der grünen Jugend Ahre
 In voller Wacksthums-Frucht ſehr ſchöne in die Höh /
 Da bricht die Mannheit kaum die Frücht der reiffen Jahre/
 Sieh da ſo wächst auch an des Alters Klagen-See/
 Weil da die Frühlings-Luſt in Unluſt ganz verwintert/
 Und alle Herrlichkeit gemach zu Grabe zieht;
 Was in der Jugend uns hat Ungemach gelindert/
 Das hat im Alter dann faſt völlig ausgeblüht.
 Die Jahre nehmen zu / der Leib fängt an zu ſterben/
 Die Sonne / Mond und Licht / die werden ganz erblaſt/
 Der Sinnen Uhrwerck will gemählich auch verderben/
 Biß endlich gar der Todt erleichtert dieſe Laſt;
 Drum ſteht dann dieſer Schluß auff ſeinen beſten Gründen/
 Daß alle Herrlichkeit in dieſer ganzen Welt
 Vergänglich eitel ſey; ja was nur hier zu finden/
 Das ſey auff ſtete Daur in minſten beſtgeſtellt.
 Gedanken / Sylb / und Wort / die wollen ſich verliehren/
 Wann ich zu eim Beweis / muß einen Mann anziehen/

Den nun der grasse Todt von hinnen wollen führen/
 Und befre Herrlichkeit von GOTTE ist angediehn.

Ich weiß nicht / wie mir ist / ich weiß nicht was ich schreibe!
 Ein Theurer Mann ist todt / und wird ins Grab ge-

bracht:

Die Bluth ist abgeblüht / der Geist ist von dem Leibe/
 Die Seel' ist Himmel an / und ist voll Meyls gemacht.

Bedaure gelehrte Welt ein solches herbes Scheiden/
 Beweine den Verlust / den man hierbey erfährt.

Beklag / bejammre doch das Gallen-bittere Leyden/
 Daß ein so Theures Hauß in Trauren wird verkehrt:

Man trägt zu Grabe hin ein groß geschicktes Wissen/
 Ein Themis-Priester so mit höchstem Ruhm docirt/
 Und den soll unsre Stadt auff einmahl nun vermessen/
 Das ist ein harter Schmiß / der Unser Marburg rührt.

Wie schick doch bestürzt die Wehmuths-Thränen rinnen/
 Bey Denen so der Fall am mehresten betrifft/
 Das ganze Hauß betraurt mit ganz erstorbnen Sinnen/
 Daß so der blasse Todt hat Ihre Brust vergift.

Doch stille grosses Hauß / und mindre Deine Thränen/
 Wann Du Dein Theuren Mann auff schwarzer Bahre
 siehst/
 Laß nur das Traur Geschrey nicht fernerhin mehr thönen/
 Weil Du an Ehr und Ruhm doch stetig immer blühst.

Von Deinem Haupte ist die Krone zwar gehoben/
 Doch Trost / dieweil es hat des HERREN Hand gethan.

Der Vatter ist zwar todt / Sein Ruhm bleibt dennoch
 oben/
 Dann die gelehrte Welt preist stets den sel'gen Mann.

Zu hoch-verdienten Ruhm / will diese Grabschrift setzen:

Ser liegt ein grosser Mann/ ein weit-berühmter
 Held /
 Den seine Schrifften selbst ins Buch der Ehren
 ätzen/
 Und Den die graue Zeit in steten Ehren hält.
 Die Kirche Christi weiß/ wie redlich Er gewesen/
 Und was Er in der Welt vor Gutes hat gethan/
 Wie Er des Herren Wort zur Richtschnur stets erlesen
 Und all sein ganzes Thun mit GOTT gefangen an.
 Hier ist die Herrlichkeit des Mannes nun begraben/
 Der Lahn-Athen geziert / und hohe Kunst besaß:
 Doch wird Er Ehr und Ruhm noch bey der Nach-Welt
 haben /
 Weil Er die Wissenschaft gehabt in reicher Maasß/
 Diethenre Seele lebt bey GOTT in vollen Freuden/
 Und sieht in hellem Glantz des Herren Angesicht:
 Dann Christus hat Ihr nun des Vatters Reich bescheiden
 Und lebt mit ihm in GOTT/ so daß Ihm nichts gebricht.
 Er hat durch seinen GOTT die Welt nun überwunden/
 Ihm ist die Herrlichkeit in Christo offenbahr/
 Weil Er das Manna nun im Himmel hat gefunden/
 Und schmeckt die Süßigkeit / und lebet immerdar.

Nascentes morimur, finisque ab origine pendet.
 Manil. lib. IV. astr. v. 16.

Emendanda.

*Pag. 29. lin. 10. leg quibus varia. Pag. 35. lin. 6. leg. turpitudi-
nem se immergere. Pag. 40. lin. 30. leg. Lynckerum. Pag. 65. lin. 6.
leg. sæpius alias. Reliqua B. L. facile corriget.*

Hartmann, Johann Adolph,

Joh. Adolphi Hartmanni ... Oratio funebris in obitum ... Domini Ottonis
Philippi Zaunschlifferei dicta ad diem X. Martii ...

Marburgum Cattorum 1729

4 Diss. 172#Beibd.7

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10643392-1

VD18 15055477-001